

bevises, men man har indtil Dato ikke set noget Bevis for denne Paastand. Tager man de Kirkelove, der er gennemførte siden Valget den 26. April, altsaa under den højtærede Kirkeministers Auspicier, vil det være betydeligt lettere for mig at bevise, at disse Kirkelove bærer Vidnesbyrd om en i høj Grad bredkirkelig Politik, end det vil være for Oppositionspartierne at bevise, at den betegner en reaktionær Kirkepolitik. Man kan tage en Lov som Loven om Afhjælpning af Præstemangelen. Denne Lovs Hovedbestemmelse er uden al Tvivl den, at den aabner Folkekirkens Embeder for Ikke-Teologer. Alle maa indrømme, at det er en i høj Grad bredkirkelig Bestemmelse, og det bredkirkelige understreges endnu mere ved den Maade, hvorpaa disse Mænd bliver kaldet, idet man ikke uden videre sender dem ud som Præster til Menigheden, men deres Kaldelse sker i nøjeste Samvirken mellem Ministeriet, Biskoppen og den Menighed, der har udtalt Ønske om at faa en saadan Mand til Præst.

Man vil da maaske heroverfor sige, at det reaktionære ligger heller ikke i Lovens Hovedbestemmelse, men i, at man vil have disse Mænd til at aflægge Folkekirkens Præsters almindelige Embedsløfte. Dette Præsternes Embedsløfte gaar jo, som ærede Medlemmer vil vide, ud paa, at de vil prædike Guds Ord purt og rent, saaledes som det findes i den hellige Skrift og i vor evangelisk-lutherske Folkekirkens Beken-delsesskrifter, forvalte Herrens Sakramenter sømmeligt efter Vor Herre Jesu Kristi Indstiftelse, søge at hindre Misbrug af Naadens hellige Midler, værne Menighederne mod skadelig Lærdom, stedse dygtiggøre sig selv til sit Kald gennem Granskning af den hellige Skrift og udvise Lydighed overfor foresatte og overfor Love og Anordninger. Jeg skal villig indrømme, at disse Bestemmelser er ikke moderne. Det er, for at tage et Eksempel, ikke moderne at søge at dygtiggøre sig til sit Kald gennem Granskning af Guds Ord — Tidsaanden gaar lige stik derimod —, og det er heller ikke moderne at udvise Lydighed mod foresatte og mod Statens Love og Anordninger, men jeg vil dog mene, at Kirken vil være bedst tjent med at holde disse Ting stærkt i Hævd, og det ikke paa romersk-katolsk Manér i særlig Grad overfor Menigmand, men ogsaa og i Særdeleshed overfor Guds Ods Forkyndere. Jeg ved udmærket godt, at Tidsaanden gaar en anden Vej, det er en Forvirringens og Opløsningens Aand, men jeg ved ogsaa, at Gud er ikke Forvirringens Gud, men Ordenens Gud, og at Guds Aand, hvis den skal hvile

over Kirken, ikke vil kunne hvile over en Kirke uden Orden. Og ve den Kirke, hvorfra Herrens Aand er veget, den vil blive en kalket Grav og intet andet.

Men hvordan man saa end ser paa Præsteløftet, om man, som jeg, ønsker det bevaret, eller man, som andre ærede Medlemmer kunde gøre, ønsker det ændret, eller man, som adskillige gør, ønsker det helt fjernet, derom maa man dog vel kunne blive enig, at en Ændring i Præsteløftet eller Præsteløftets Bortfald bør ikke ske ved Lov. Men hvis man er enig herom, maa man indrømme, at saa er det selvmodsigende at bebrejde den højtærede Kirkeminister, at han ikke har benyttet denne Lov til at gennemføre en Ændring i det bestaaende Forhold paa dette Omraade, det vilde blive en decideret Selvmodsigelse.

Øg man kunde gaa over til den næste af de større Love, som er gennemførte efter det Skillepunkt, jeg nævnte, den 26. April, nemlig Loven om det kirkelige Udvalg. Her vil det samme vise sig, at det er en Lov, der hviler paa udpræget bredkirkelig Basis. Man behøver blot at se paa Bestemmelsen om dette Udvalgs Sammensætning; det gejstlige Element er trængt meget stærkt tilbage, kun 2 Biskopper og deraf endogsaa kun 1 Biskop fra det gamle Kongerige, kun 8 Præster og deraf endogsaa kun 5 fra det gamle Kongerige, og deroverfor et stærkt Lægmandselement paa 23 Medlemmer, valgt ved Forholdstalsvalg paa Basis af Menighedsraadene, en fuldt ud demokratisk Institution, hvor Husmandens Stemme vejer lige med Godsejerens, og hvor Husmanden kan faa Plads lige saa frit som Godsejeren, og saaledes valgt, at alle kirkelige Retninger bliver repræsenteret. Hvor er egentlig det reaktionære, eller om man vil, hvor er det højkirkelige i Bestemmelser som disse?

Men det kunde jo ogsaa være, man vilde sige, at det reaktionære ligger heller ikke her, men paa et andet Felt, det ligger i Lovens § 4, hvor man giver dette Udvalg Tilladelse til at drøfte bogstavelig talt alt vedrørende Kirken og at fremkomme med Indstilling til Lovgivningsmagten om praktisk talt alle kirkelige Spørgsmaal. Jeg kan med min bedste Villie ikke se noget reaktionært i, at en Forsamling, som man vist maa indrømme er valgt paa fuldt bredkirkelig Basis, drøfter og til Lovgivningsmagten afgiver Raad om Forhold, hvorom der maa lovgives med saa stor Varsomhed som om det kirkelige. Hvordan skulde man overhovedet praktisk talt kunne afstikke Grænserne for et saadant Udvalg om, hvad